

[Svend Nielsen.]

gaa til Angreb paa det tyske Produktionsapparat her i Landet, og at Angrebet allerede i 1942 tog et saadant Opsving, at man fra det officielle Danmarks Side mente, det var paakrævet gennem Radio og paa anden Maade at opfordre til baade at indstille denne Virksomhed og medvirke til, at den blev indstillet. Det var altsaa en god Stund før 1943, at Modstandsbevægelsens Kræfter sporedes i det danske Folk. Eller hvad kalder man f. Eks. Demonstrationerne omkring Tilslutningen til Antikominternpagten? Ogsaa det var vel den fremspirende Modstandsbevægelse, visse Befolkningskredses Reaktion baade over for Besættelsesmagten og samtidig for at give Udtryk for, at man ønskede Modstand, man ønskede aktive Handlinger i Lighed med, hvad man saa i andre Lande, hvor Folket reagerede, hvor Folket satte sig til Modværge.

Man kommer derfor til at se Datoen 29. August som en Konsekvens af Maaneders aktive, langvarige Kamp, der efterhaanden drog flere og flere Befolkningskredse ind i Kampen, saaledes at man den 29. August simpelt hen stod over for Valget enten at gaa eller at fortsætte uden at kunne forvente at faa Folkets Understøttelse hertil. Det høje Tings Medlemmer vil jo ogsaa erindre de voldsomme Strejkebevægelser i Sommeren 1943. Altsaa ogsaa her har vi Forspillet til den 29. August, og en Ting kan i hvert Fald ikke bestrides, og det er, at det var disse omfattende Folkebevægelser, der fik en tidligere tvivlende Verden til at forstaa, hvorledes det egentlig saa ud i Danmark, for en Række Handlinger forud havde — og det vil de Repræsentanter, vi har haft ude i Verden dengang, give mig Ret i — skabt en meget stærk Tvivl om, hvor vort Land egentlig befandt sig.

Naar man har fulgt denne Udvikling, har man egentlig ogsaa let ved at finde sig til Rette med, hvilket Svar der maa gives efter den 29. August. Vi har faaet forskellige Redegørelser angaaende Direktør Svenningsens Optræden, medens disse Forhandlinger stod paa, og det staar mig ikke klart, om Hr. Direktør Svenningsen har haft den Indstilling, at der ikke efter 29. August kunde være Tale om, at man overhovedet kunde fortsætte, eller om Hr. Direktør Svenningsen har gjort en Indsats for om muligt at faa dannet en ny Regering. Jeg har haft Lejlighed til at læse den Erklæring, der er afgivet. Det forekommer mig, at den paa dette Punkt er noget svag.

Naar der har været saa stærk Kritik i hele denne Sag, en Kritik, som jeg for saa

vidt anerkender burde have været undgaaet, mon det saa ikke skyldes, at Spørgsmaalet kunde være grebet an med en lidt heldigere Haand? Naar man nu tager i Betragtning den Kritik, der har været, naar man tager i Betragtning det Billede, man har dannet sig af Direktør Svenningsens Optræden i visse Tilfælde, havde det mon saa ikke været klogere — jeg ser her bort fra, hvorvidt Kritikken er rigtig eller ikke rigtig — havde det saa ikke været klogere, om man havde ladet uhildede Mænd foretage en Undersøgelse af denne Sag, havde det ikke været rigtigere, om man eventuelt havde ladet Forholdet undersøge ved den Tjenestemandsdømstol, der er nedsat i Henhold til den vedtagne Lovgivning, og hvis Opgave det jo netop er at undersøge Tjenestemændenes Forhold under Besættelsen i de Tilfælde, hvor man mener, at en saadan Undersøgelse er paakrævet? Jeg tror, at man derved havde afvæbnet Kritikken, man havde derved maaske undgaaet hele denne Kritik.

Jeg synes ogsaa, det af anden Grund havde været rimeligere at undersøge Sagen paa denne Maade. Jeg tænker her paa den Oplysning, som fremkommer i Direktør Svenningsens Erklæring, hvori han siger, at han den 15. Juni er blevet anmodet om at afgive en Redegørelse for Udenrigsministeriets og dermed sin egen Virksomhed til den Kommission, der er nedsat til Undersøgelse af en Række af disse Problemer. Jeg er ikke i Stand til at udtale mig om, hvorvidt denne Redegørelse overhovedet har været til Behandling; derom fremkommer der formentlig intet, før engang Offentligheden faar Meddelelse om, hvilke Resultater man er kommet til under Undersøgelserne af saavel Spørgsmaalet omkring den 9. April som Spørgsmaalet om Regeringens Arbejde senere i Besættelsens Aar. Havde man taget disse Ting i Betragtning, havde man formentlig undgaaet saavel Polemikken i Pressen som Kritikken paa anden Maade. For hermed, naar Sagen var afgjort ad denne Vej, skulde i hvert Fald dette Spørgsmaal være løst paa en saadan Façon, at man havde garderet sig mod mere Polemik i denne Sag. Thi uanset Redegørelser og den Slags vil den Opfattelse blive tilbage: hvorfor skulde denne Sag ikke behandles paa lignende Maade, som en Del andre Embedsmænd — ogsaa Embedsmænd i førende Stillinger — faar deres Sager behandlet paa?

Der har i Forbindelse med Diskussionen om selve Lovforslaget og om den højtærede Udenrigsministers Redegørelse været frem-